

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕ

1 ЈАНУАРИ 2013 – 31 ДЕКЕМВРИ 2013

СОДРЖИНА

Вовед и историјат на организацијата.....	3 – 5
Спроведени активности.....	6 -11
Позначајни постигнувања	12-13

ВОВЕД

Мисија на ЕХО:

Да се залага, помага и обезбедува услови за унапредување на социо-економскиот статус на граѓаните со посебен осврт на активното граѓанско учество во креирање на политиките и заштита на човековите права.

Цели и задачи:

1. Да ја развива, подобрува и поддржува комуникацијата меѓу сите општествени фактори во Република Македонија, особено меѓу граѓаните и властите на сите нивоа;
2. Да ја подобрува едукацијата на граѓаните во согласност со современите општествени потреби;
3. Да ги набљудува и анализира економските, социјалните, здравствените и општествено-политичките процеси во земјата и да предлага мерки и превзема конкретни активности за нивно унапредување;
4. Да се залага за активно граѓанско учество и да учествува во креирањето на политики и донесувањето на одлуки на локално и национално ниво;
6. Да ги поддржува и афирмира процесот на децентрализација и економскиот развој и просперитет на Република Македонија;
7. Да го поддржува и афирмира процесот за приближување на РМ кон Европската Унија;
8. Да спроведува активности во насока на транспарентност, одговорност и отчетност и да се залага за намалување на корупцијата и подобрување на доброто владеење;
9. Да се залага за здрава еколошка средина, промоција на рурален, еко и социјален туризам и да ги промовира културните вредности, обележја и специфики на Република Македонија;
10. Да превзема и врши надлежности делегирани од државните органи и органите на единиците на Локална самоуправа;
11. Да остварува и други дејности во согласност со Законот, статутот и актите на здружението.

Горенаведените цели, здружението ќе ги остварува на следниов начин:

1. Организирање и реализирање на разни форми на комуникација меѓу сите општествените фактори;
2. Организирање и спроведување на истражувања, мониторинг и анализи;

3. Организирање и спроведување на обуки, работилници и други форми на едукација од различни области;
4. Организирање и спроведување на семинари, трибини, конференции и слични манифестации;
5. Работа со граѓани на непосреден начин;
6. Спроведување на активности за унапредување, јакнење и инфраструктурен развој на локалните заедници и ресурси во согласност со потребите и приоритетите на граѓаните;
7. Предлагање мерки до надлежните органи и институции за унапредување на политиките и практиките;
8. Изработување и доставување на разни информативни и едукативни материјали.

Историјат

ЕХО е невладина, непартиска организација во која граѓаните слободно се здружуваат.

Здружението е самостојно во организирањето и остварувањето на своите цели и активности.

Здружението ЕХО Едукативно - хуманитарна организација е основана на 14 април 2003 година по иницијатива на група граѓани со значително искуство на работа во граѓанскиот сектор и со огромен ентузијазам за внесување на иновативни идеи во работата на граѓанските асоцијации. Органите на управување и раководење на ЕХО вклучуваат:

- Собрание на здружението,
- Извршен одбор и
- Претседател на здружението.

Активностите на ЕХО пред сè се насочени кон јавните и државните институции и органи на централно и на локално ниво, бизнисмените и нивните асоцијации, кон невладините организации, како и кон граѓаните на локално и на централно ниво како крајни корисници на делувањето на организацијата.

ЕХО досега има спроведено над дваесет проекти, во рамките на кои има изработено и предложено неколку стотини конкретни предлози и препораки за унапредување на регулативата и практиката во насока на потранспарентно,

поотчетно и поодговорно работење на централната власт и на локалните власти и унапредување и прилагодување на локалните и национални политики.

ЕХО веќе осум години континуирано работи на овозможување на бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство, што е една многу специфична целна група, чии права и интереси организацијата ги заштитува и унапредува преку функционирање на канцеларија за бесплатна правна помош и преку активно вклучување на организацијата во креирањето и унапредувањето на социјалната заштита и правната регулатива.

Имајќи ја во предвид корелацијата помеѓу социјалниот и економскиот статус на граѓаните и нивното меѓусебно влијание, во последните години ЕХО го насочува своето делување и во областа на економското јакнење, базично преку предлагање на соодветни интервенции во економските политики и разни видови на поддршка на малите и микро претпријатија со цел да се зголеми и унапреди нивната конкурентност во националната економија.

ЕХО обезбедува одржување на својата примарна мисија во смисла на ефикасно остварување на правата на граѓаните, еднаков третман за сите и се фокусира и продолжува со својата посветеност на вклучување во креирање на политиките кои се во интерес на нашите целни групи.

СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ

Во текот на 2013 година ЕХО работеше на спроведување на активности, пред сè, во рамките на следните проекти:

- Проект „Воспоставување на систем за стандардизација на услугите за бесплатна правна помош кои граѓанските организации им ги овозможуваат на жртвите на семејно насилство во Македонија“, финансиран од UNWOMAN/2012-2013;
- Проект на УСАИД за пристап на микропретпријатијата до јавните набавки (2012-2015), финансиски поддржан од УСАИД Македонија, а се спроведува во партнерство со Центар за граѓански комуникации од Скопје и фондацијата „Фокус“ од Велес;
- „Мониторинг на јавните набавки“, финансиски поддржан од ФООМ и технички поддржан од Националниот демократски институт, а кој се спроведува во партнерство со Центар за граѓански комуникации;
- “Зголемување на ефикасноста на бесплатната правна помош“, финансиски поддржан од ФООМ;
- Економски дејности за самоодржливост на организацијата - Фитнес центар “ЕХО Боди арт“.

Проект - „Воспоставување на систем за стандардизација на услугите за бесплатна правна помош кои граѓанските организации им ги овозможуваат на жртвите на семејно насилство во Македонија“

Цел на проектот: Да востанови, да промовира и да стави во функција модел кој ќе го подобри квалитетот и ќе овозможи стандардизирано обезбедување на услугите за бесплатна правна помош од страна на граѓанските организации кои се легитимни даватели на бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство.

Во рамките на овој проект во 2013 година беа спроведени следните активности:

- Тековно работење на канцеларијата за бесплатна правна помош за жртвите на семејно насилство во рамки на ЕХО;
- Тековно работење на тренинг центар за јакнење на капацитетите на организациите кои работат на ова поле во нашата земја, со цел да се унапредат услугите за правна помош и истите да се стандардизираат, што е во согласност со актуелните развојни текови во областа на справување со насилството врз жените, конкретно во согласност со одредбите на Конвенцијата на Советот на Европа за борба и спречување на насилство врз жената и семејно насилство;
- Тековно работење на 3 канцеларии за бесплатна правна помош за жртвите на семејно насилство на партнерските организации кои се вклучени во имплементацијата на проектот: Организација на жени – Струмица, Организација на жените на Општина Свети Николе - Свети Николе и Кризен центар Надеж – Скопје;
- Спроведување на серија тематски обуки за граѓанските организации кои се легитимни даватели на бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство;
  - Обезбедување на услуги за бесплатна правна помош во согласност со законот за бесплатна правна помош .
  - Стандарди и постапки за работа граѓанските организации кои обезбедуваат бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство.

- Процедури за меѓуинституционална комуникација и целисходност од заедничка евиденција
  - Односи со медиумите за претставници на граѓански организации кои обезбедуваат услуги на жртви на семејно насилство - „Поефектно претставување на работата на вашата организација и застапување на интереситена корисниците на вашите услуги“
  - Заштита на личните податоци – обврска при работата на здруженијата.
  - Справување со стресот на работното место како превенција од согорување на работното место
- Посети на организациите кои учествуваа во Програмата за јакнење на капацитетите на граѓанските организации во организација на Тренинг центаро на ЕХО, со цел да ја утврди актуелната состојба во однос на степенот на исполнување на усвоените стандарди за обезбедување на услуги за бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство.
  - Изработен е и дистрибуиран на „Водич низ процесот на стандардизација на услугите за граѓанските организации кои обезбедуваат бесплатна правна помош за жртви на семејно насилство“
  - Организирање на годишна конференција и промоција на „Водич низ процесот на стандардизација на услугите за граѓанските организации кои обезбедуваат бесплатна правна помош за жртви на семејно насилство насилство“

Проект – Мониторинг на јавни набавки

Цел на проектот: да се зголеми транспарентноста, отчетноста и одговорноста при спроведувањето на постапките за јавни набавки.

Во рамките на овој проект во 2013 година беа спроведени следните активности:

- Учество на обука за мониторирање на јавни набавки на локално ниво;
- Мониторирање на јавни набавки на локално ниво.

Проект - Проект на УСАИД за пристап на микропретпријатијата до јавните набавки

Цел на проектот: олеснување на влезот и учеството на микропретпријатијата на пазарот на јавни набавки, што придонесува кон нивен поодржлив развој и подобро искористување на потенцијалите за создавање работни места, раст и иновации.

Во рамките на овој проект во 2013 година беа спроведени следните активности:

- Тековно работење на два регионални центри за поддршка на микро и мали претпријатија, во Штип за источниот регион и Струмица и во Велес за вардарскиот регион.
- На 287 микропретпријатија од 21 општина од источниот и вардарскиот регионим се дадени повеќе од 1 000 асистенции за учество во постапките за јавни набавки што резултира со склучување на повеќе од 200 договори за јавни набавки во вкупна вредност од 1,7 милиони евра.
- Спроведени се 15 обуки за повеќе од 150 микропретпријатија за нивно оспособување за учество на јавните набавки.
- Изработен е и дистрибуиран водич за микропретпријатија за учество во
- јавните набавки.
- Организиран се дебати во сите поголеми општини од источниот и вардарскиот регион со 140 претставници на локалните институции за мерките што треба да се преземат за поголемо учество на микропретпријатијата војавните набавки.
- Доставени се за користење до повеќе од 200 локални институции препораки за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки кои претходно се заеднички дискутирани и прифатени за употреба.
- Повеќе од половината од договорните органи до 21 општина ги применуваат препораките и преземаат мерки за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки.
- Изработен е и дистрибуиран каталог со податоци за повеќе од 200 микропретпријатија вклучени во проектот.
- На специјалната интернет страница www.zanabavki.mk објавени се планираните годишни набавки групирани според дејности на повеќе од 200 локални институции од 21 општина од источниот и вардарскиот регион, како и повеќе од 1 500 огласи за јавни набавки на истите институции.
- Организирана е годишна конференција за јавни набавки за повеќе од 100 претставници на микропретпријатија од источниот и вардарскиот регион.

- Разменети се искуства за мерките што се преземаат за поголемо учество на микропретпријатијата во јавните набавки со земји-членки од ЕУ и од соседството.

Проект - “Зголемување на ефикасноста на бесплатната правна помош“

Цел на проектот: Здруженијата овластени за давање на бесплатна претходна правна помош да ги идентификуваат слабостите и пречките во имплементацијата на Законот за бесплатна правна помош во Р.Македонија и да дадат соодветни препораки за нивно надминување и отстранување заради добивање на поефикасен систем во кој граѓаните би имале можност целосно да го остварат правото на еднаков пристап до правдата. Во исто време, дополнителни цели се и зајакнувањето на капацитетите на здруженијата на граѓани како пружатели на бесплатна правна помош и обезбедувањето на стратешко водење на постапките

Во рамките на овој проект во 2013 година беа спроведени следните активности:

- По добиениот спор против Министерството за правда на Република Македонија пред Управниот суд, здружението ЕХО стана петото здружение во Република Македонија впишано во Регистарот на здруженија на граѓани за претходна правна помош;
- Преку канцеларијата за бесплатна правна помош, во вид на општа информација и правен совет, побарале и добиле 195 граѓани;
- Координаторот на ЕХО присуствуваше на два состанока на работната група при Министерството за правда на Република Македонија за изготвување на измени и дополнувања на Законот за бесплатна правна помош, одржани на 20.04.2013 и 10.05.2013 година, на кои во целост ги подржа предлозите на претставникот на мрежата овластени здруженија. Како резултат на синхронизираното делување, беше зајакната позицијата на здруженијата како даватели на бесплатна правна помош, што резултираше со фактот да целокупната работа на групата и произлезената работната верзија на измените и дополнувањата на законот во целост да соодветсвува со предлозите кои ги доставија здруженијата и посебно претставникот на мрежата здруженија овластени за давање претходна правна помош
- ЕХО со свои забелешки и мислења зеде учество во подготовка на три документи упатени до Министерот за правда на Р.М., г-дин Блерим Беџети и до Претседателот на Собранието на Република Македонија г-дин Трајко Вељаноски.
- Учество во подготовка и промоција на „Анализа на примената на Законот за бесплатна правна помош за периодот 2010-2012,, на национално и регионално ниво

- Во поглед на стартешкото застапување преку следење на судски и управни постапки на територијата на која работи здружението, ЕХО овозможи покренување на два управни спора пред Управниот суд за два граѓани на кои и беше одбиено барањето за бесплатна правна помош.
- Учество во следење на седум судски и управни постапки во кои како странки се јавуваат граѓани на кои им е одобрено барањето за бесплатна правна помош
- Одржана е информативна сесија за здруженијата од мрежата, а во рамки на обуката „Стандарди и постапки за работа на граѓанските организации кои обезбедуваат бесплатна правна помош на жртви на семејно насилство,„
- Одржана е работна средба на тема „Надминување на предизвиците со кои се соочуваат граѓаните и институциите при примената на Законот за бесплатна правна помош.“
- Организиран е „Отворен информативен ден за граѓаните“. чија цел беше да се зголеми информираноста на граѓаните за бесплатната правна помош, преку поделба на памфлети со информации за правото на бесплатна правна помош, како и преку директен и непосреден контакт со членовите на ЕХО да се добијат информации за тоа како граѓаните да го остварат правото на бесплатна правна помош
- Изработен е документ со Предлог - Стандарди и правила за здруженијата кои обезбедуваат претходна правна помош.
- Промоција на правото на бесплатна правна помош преку дистрибуција на флаери, постери и публикации до државните органи, здруженијата и граѓаните, како и дистрибуција на публикацијата „Водич за видовите, начините и трошоците за остварување и заштита на правата во македонскиот пртавен систем “Како да ги остварам и заштитам моите права? Колку ќе ме чини тоа?“;
- Учество во подготовка на содржини на порталот www.pristapdopravda.mk и ФБ страната на ЕХО ;

Економска дејност за самоодржливост - Фитнес центар “ЕХО боди арт“

Цел на проектот: Промовирање и практикување на здрави стилови на живеење

Во рамките на оваа дејност во 2013 година беа спроведени следните активности:

- Отварање и функционирање на фитнес центар “ЕХО боди арт“;
- Спроведување на едукативни сесии за здрави начини на исхрана и практикување на физички активности.

➤ ПОЗНАЧАЈНИ ПОСТИГНУВАЊА

- Изработен е и дистрибуиран „Водич низ процесот на стандардизација на услугите за граѓанските организации кои обезбедуваат бесплатна правна помош за жртви на семејно насилство“;
- Јакнење на капацитетите на организациите кои се легитимни даватели на бесплатна правна помош на жртвите на семејно насилство во нашата земја, со цел да се унапредат услугите за правна помош и истите да се стандардизираат, што е во согласност со актуелните развојни текови во областа на справување со насилството врз жените;
- На 287 микропретпријатија од 21 општина од источниот и вардарскиот регионим се дадени повеќе од 1 000 асистенции за учество во постапките за јавни набавки што резултира со склучување на повеќе од 200 договори за јавни набавки во вкупна вредност од 1,7 милиони евра. Повеќе од половината од договорните органи до 21 општина ги применуваат препораките и преземаат мерки за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки;
- Изработен е и дистрибуиран водич за микропретпријатија за учество во јавните набавки;
- Доставени се за користење до повеќе од 200 локални институции препораки за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки кои претходно се заеднички дискутирани и прифатени за употреба;
- Повеќе од половината од договорните органи до 21 општина ги применуваат препораките и преземаат мерки за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки;
- Изработен е и дистрибуиран каталог со податоци за повеќе од 200 микропретпријатија вклучени во проектот;
- Учество во работна група при Министерството за правда на Република Македонија за измена и дополнување на Законот за бесплатна правна

помош и доставени препораки, насоки и можни предлог измени за надминување на слабостите во функционирањето на Законот за бесплатна правна помош;

- Преку канцеларија за бесплатна правна помош дадена е бесплатна правна помош на 195 граѓани кои побарале помош. Дел од граѓаните кои побарале правна помош се жртви на семејно насилство, а поголемиот дел се со слаба имотно - финансиска состојба, потенцијални корисници на правото на бесплатна правна помош, согласно Законот за бесплатна правна помош;
- Здружението ЕХО стана петтото здружение во Република Македонија впишано во Регистарот на здруженија на граѓани за претходна правна помош;
- Промовирана „Анализа на примената на Законот за бесплатна правна помош за периодот 2010-2012,“ на национално и регионално ниво;
- Изработен е документ со Предлог - Стандарди и правила за здруженијата кои обезбедуваат претходна правна помош.